

Hva trenger vi i tillegg i Molde, for å ha behov for boligene vi bygger, muligheter og byutvikling

Planlegging for fremtiden

Planlegging for fremtiden

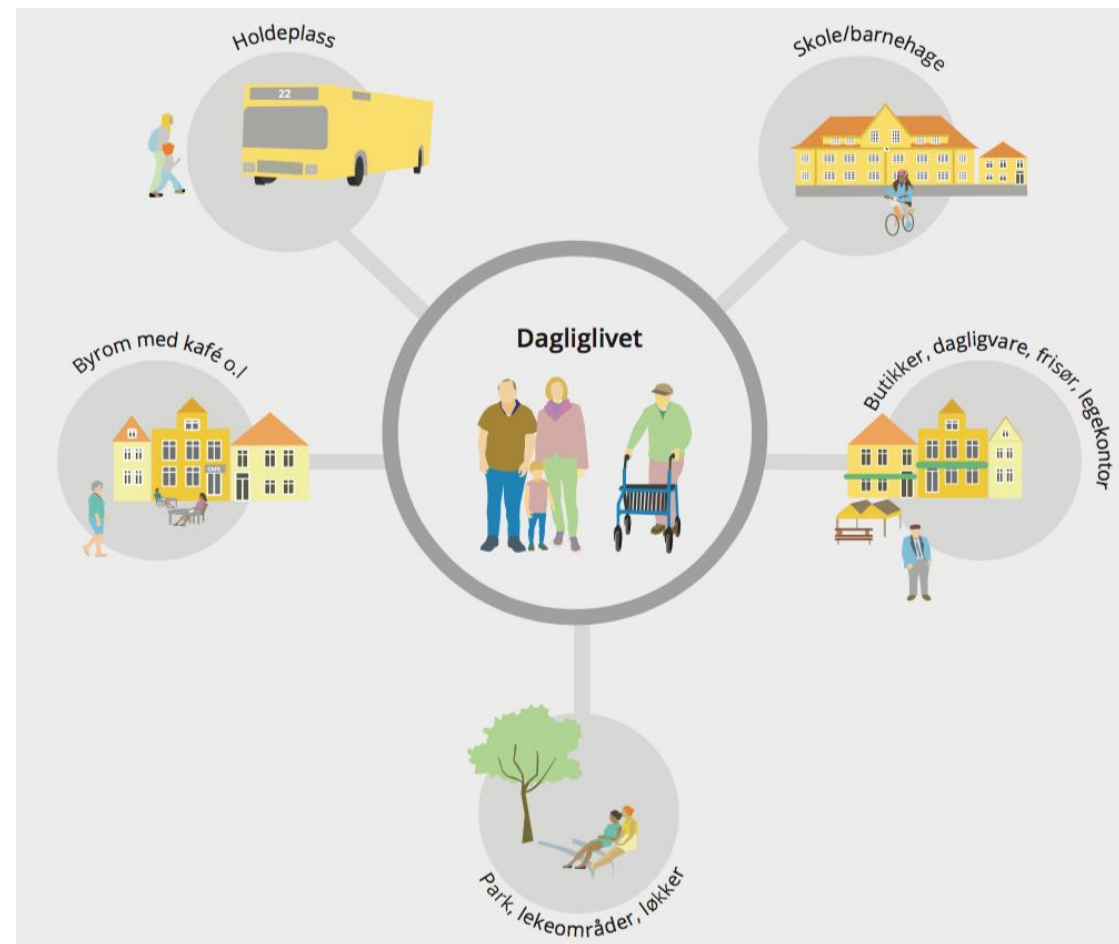

- Innbyggere: 20863,
 - Tettstedet Molde
- Hva skjer om byen ikke vokser?
- Hva skal til for at byen vokser?

Hva er målet for en god by og et godt regionsenter?

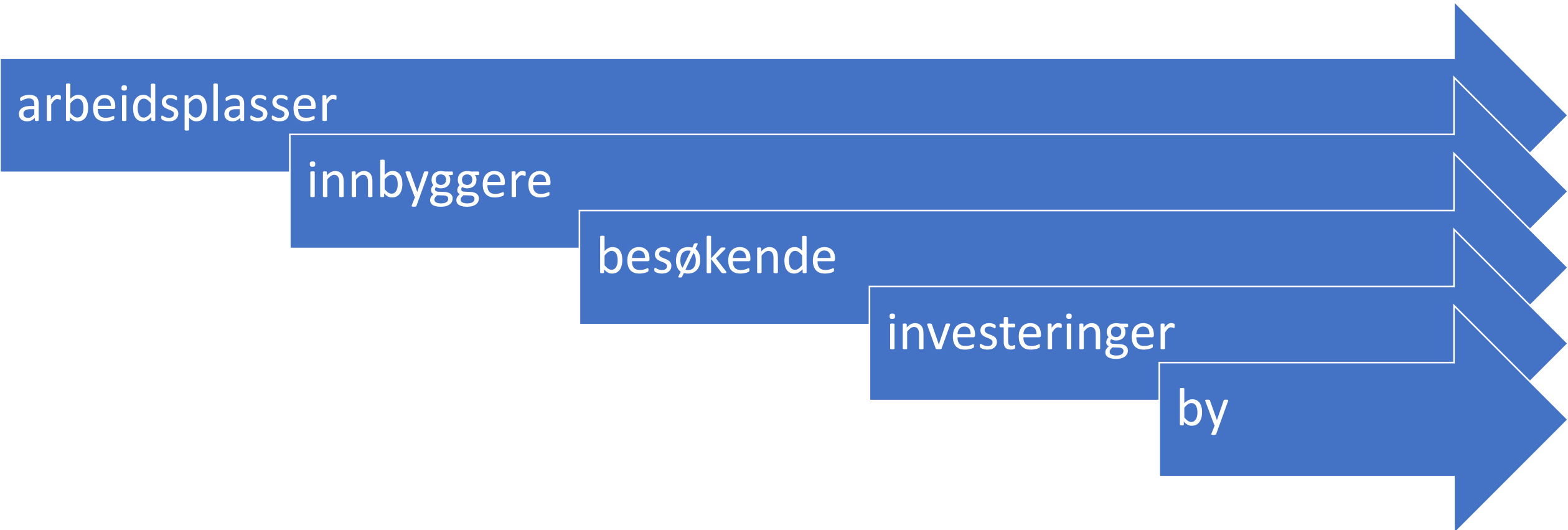
En attraktiv by er en bærekraftig 10-minutters by

Hva skaper vekst?

Vel, hva er vekst?

En gang i tiden var det nok å skape arbeidsplasser

- I dag kan man ikke skille næringspolitikk og byutvikling

Omstilling og oljepriser?

- «Omstillingen i vår region gikk ganske så bra etter oljeprisfallet i 2014. Kapitalen ble kanalisert inn i nye næringer. Men i det øyeblikket oljeprisene øker igjen, så løper alle pengene tilbake til olje- og gassnæringen.»
 - Harald Espedal, 18. oktober, Kåkånomics i Stavanger.

Hva forteller forskningen oss?

Mennesker med høyere utdanning blir mer produktive når de bor tett enn når de bor spredt

Hvorfor?

- Nettverks-
effekter
- Spesialisering

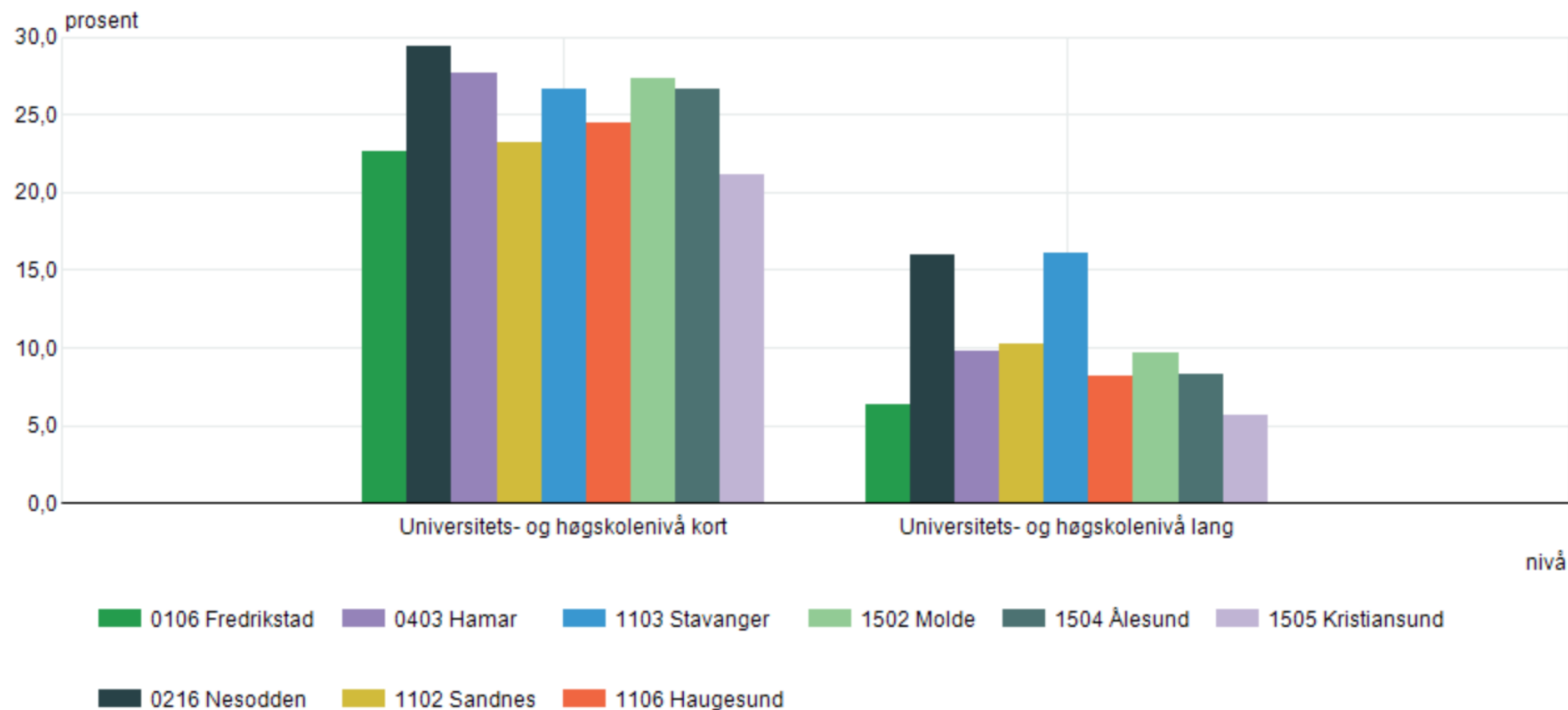

De byene som opplever relativ bedring i utdanningsnivå gjør det stadig bedre

- Strategien må være å tiltrekke seg mennesker med et høyere utdanningsnivå

Utdanningsnivå

Personer 16 år og over, etter region og nivå. Begge kjønn, Personer 16 år og over (prosent), 2017.

Samferdselspolitikken handler mye om vei og lite om verdiskapning

By betyr mer enn vei

Historisk utvikling av norske byer

- Før: industriby og vareproduksjon
- Nå: Senter for "Globale kunnskapsnav" (Reve & Sasson 2012)
 - områder hvor Norge har en globalt ledende posisjon:
 - (1) Offshoreteknologi,
 - (2) Maritim teknologi og
 - (3) Oppdrettsteknologi.
- I fremtiden blir kunnskapsnæringene viktigere for byutviklingen.

Arealpolitikens tragedie: du kan ikke gjera
alle til lags og samtidig få en fin by

Moldes status

- Høyskole
- Kjøpesenter i sentrum!
- Eksisterende næringsliv av høy kvalitet
- kunnskapsarbeidsplasser
- God politisk ledelse og administrasjon
- Sterk frivillig sektor
- Flyplass
- Sterke kulturinstitusjoner
- Nesten bra fotballag

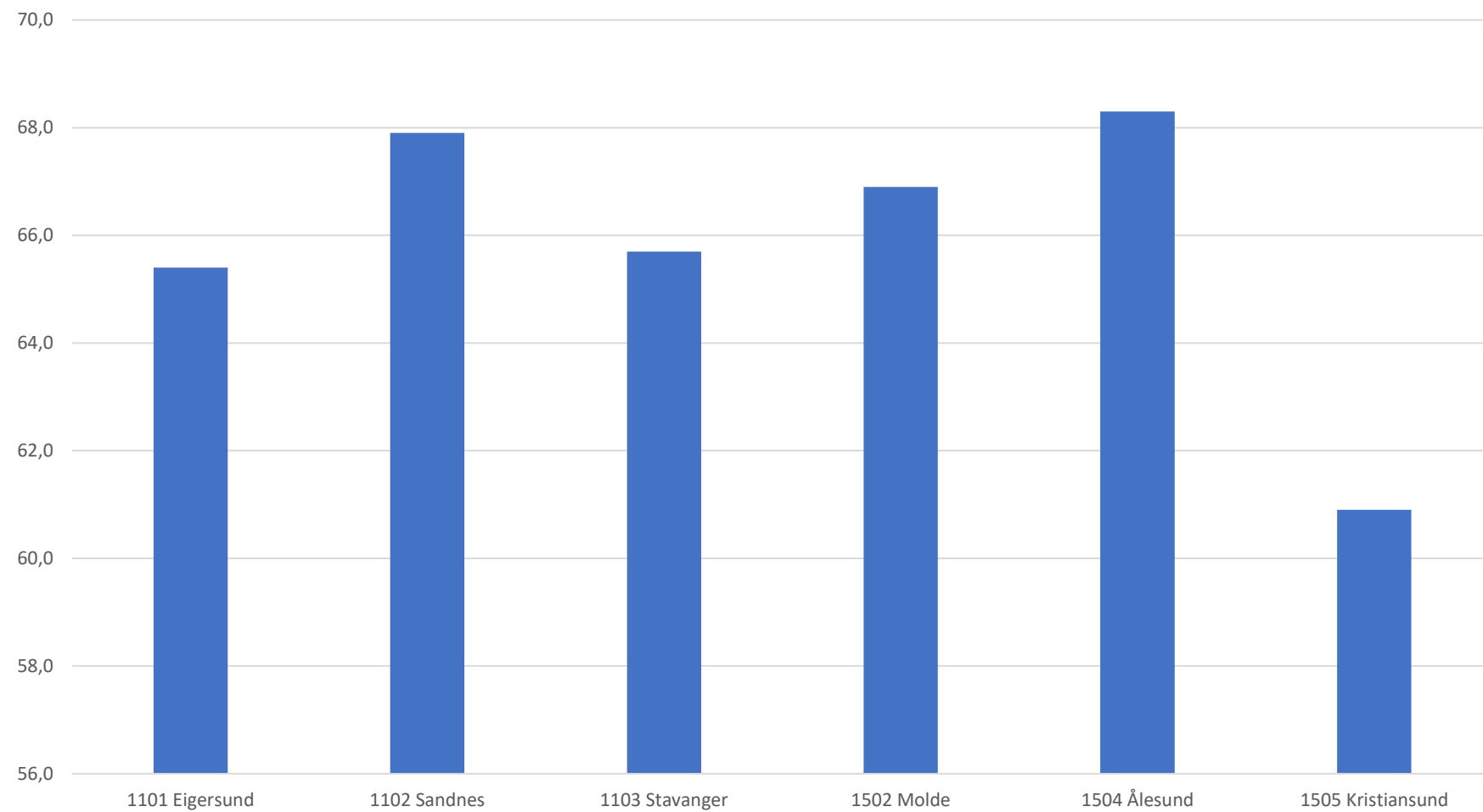

Molde status

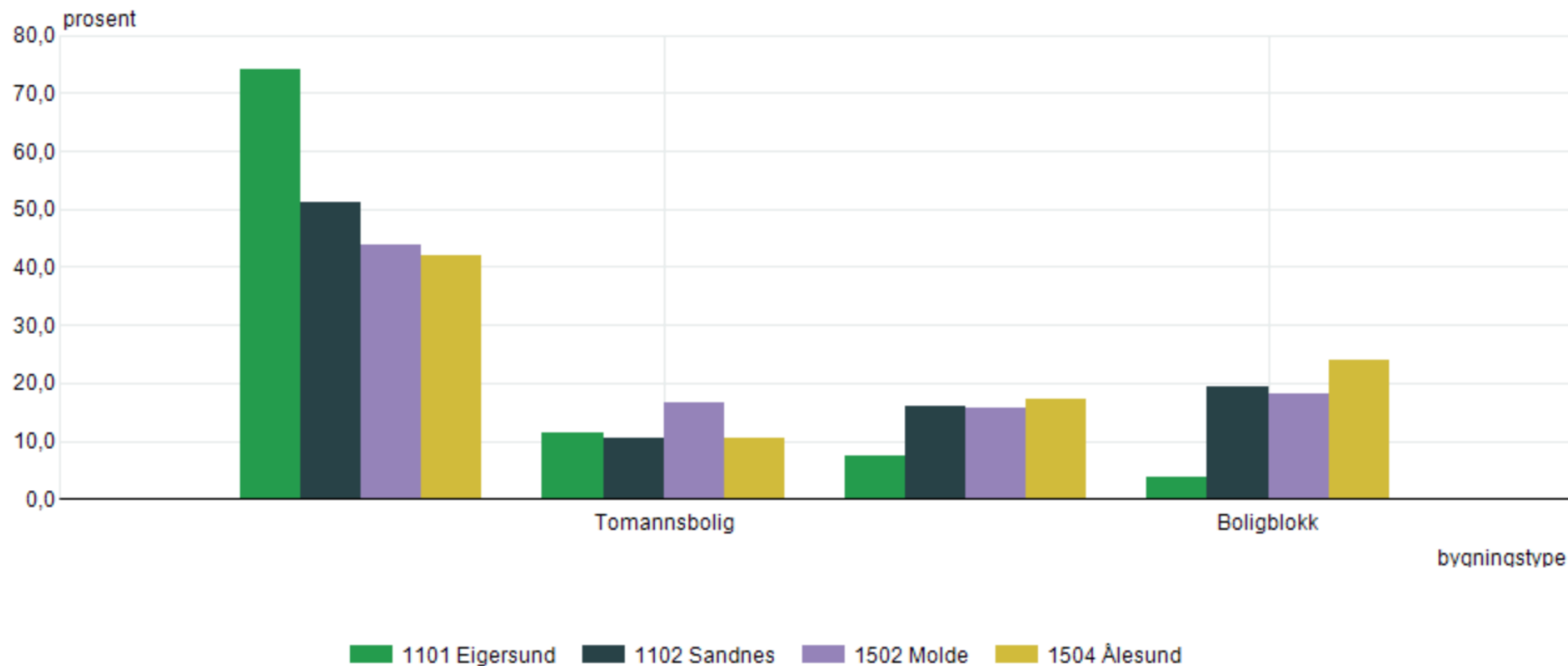
- Mye høykompetent arbeidsliv, men hvor mange nye bedriftsetableringer?
- Usedvanlig feil beliggenhet på høyskolen
- For lite liv i sentrum
- For lite urbant sted i forhold til de ønskene den oppvoksende generasjonen har
- Et villastrøk med en handlegate i midten
- For liten by, for få folk

Sysseissettingsandelen

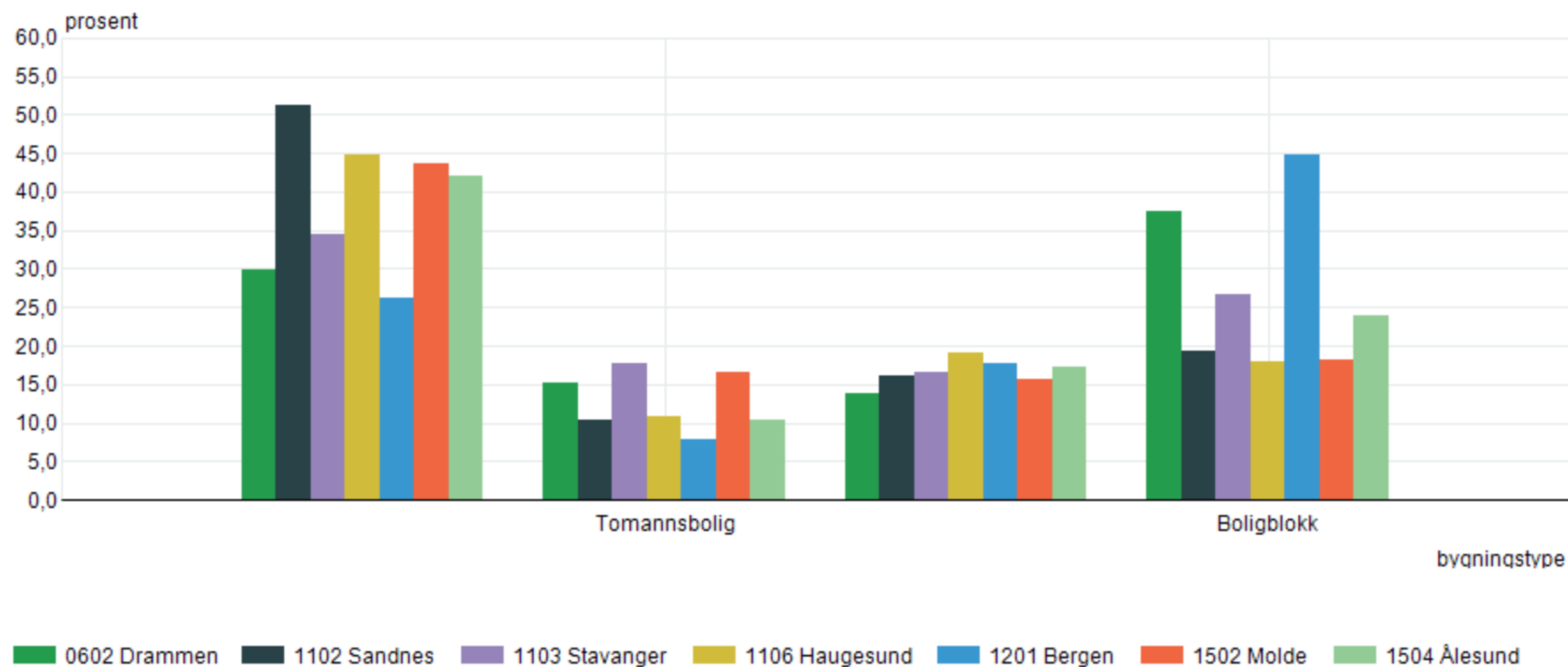

Hva har dere av boligtyper?

Husholdninger, etter region og bygningstype. Husholdninger (prosent), 2017.

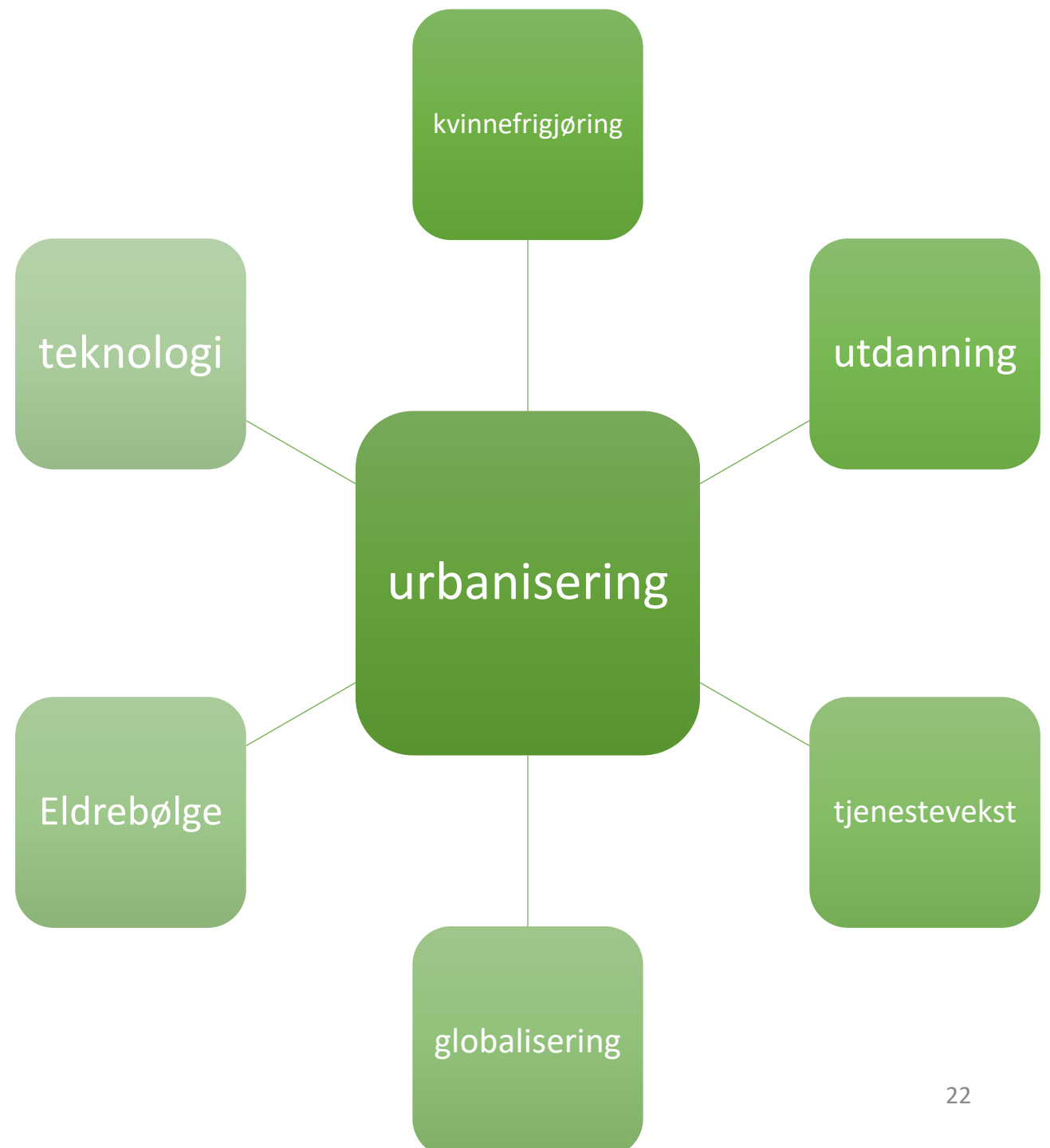

Husholdninger, etter region og bygningstype. Husholdninger (prosent), 2017.

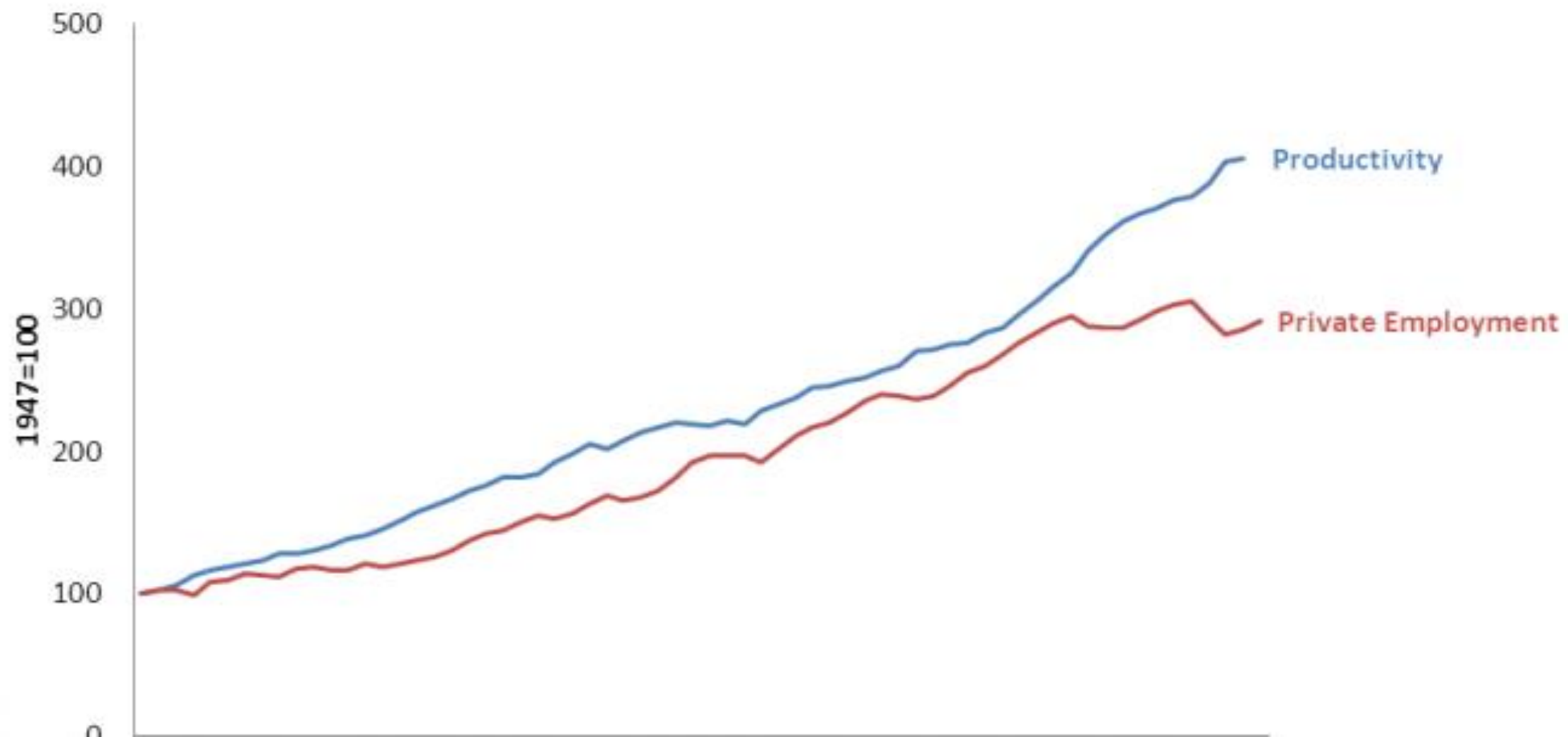
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Noen grunnleggende utfordringer for Molde

Hvordan skape arbeidsplasser?

Labour productivity and Employment 1947 -2015

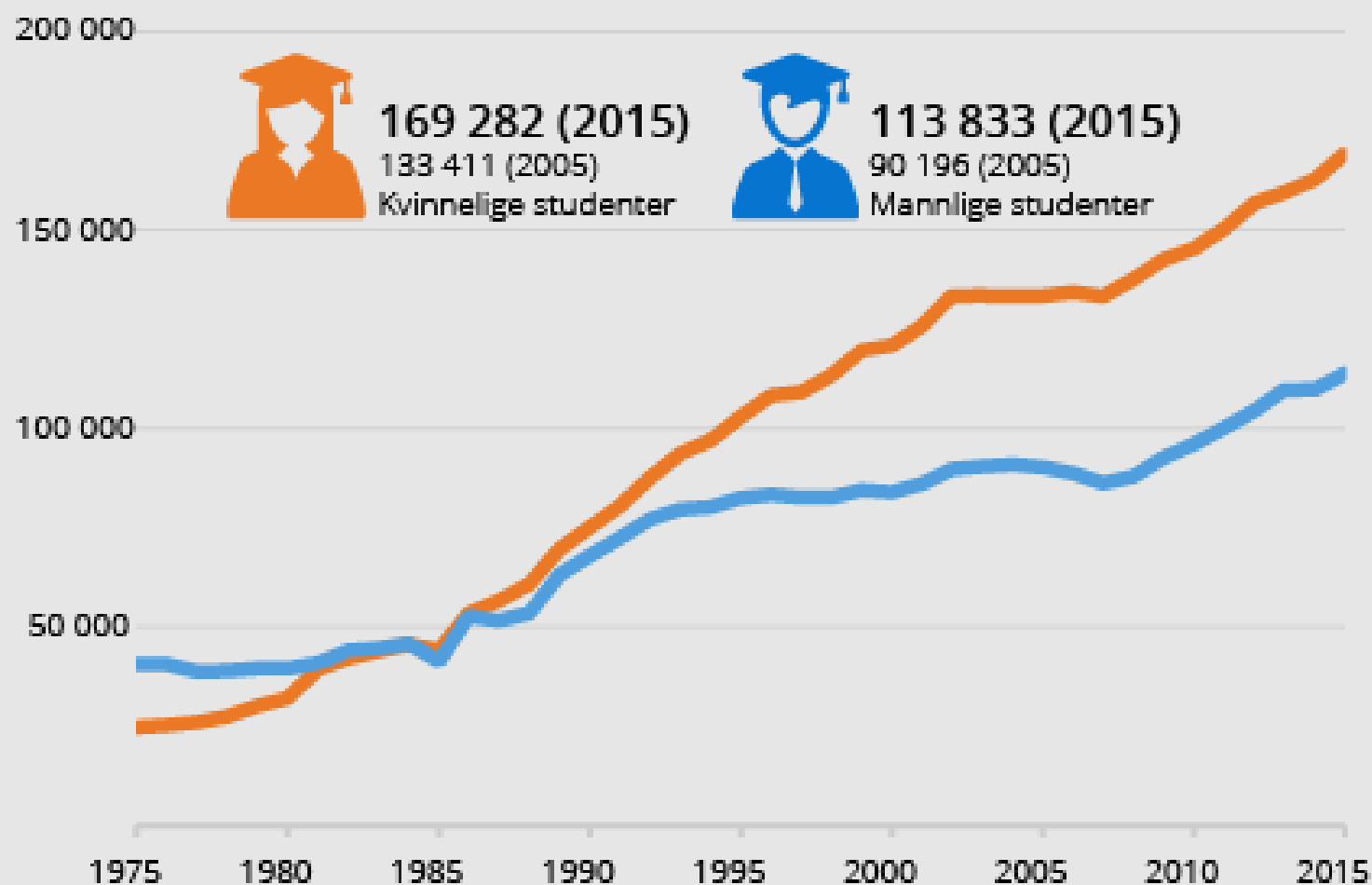
Digitalisering betyr sentralisering

A photograph of a rainy day in an urban setting. In the foreground, a man in a dark suit and a woman in a blue raincoat pushing a stroller are walking on a wet sidewalk. The man is holding a dark umbrella. The woman is also wearing a hooded raincoat. In the background, there are modern apartment buildings with balconies and lush green trees. The ground is wet and reflective. A semi-transparent dark blue banner is overlaid across the middle of the image, containing white text.

Stadig flere eldre må bo sentralt

Studenter ved universiteter og høyskoler, 1. oktober 2015

Kvinner bestemmer mer

- Hvor familier bor
- Hva familier bruker penger på

Forskjellene
øker – gjør
det noe?

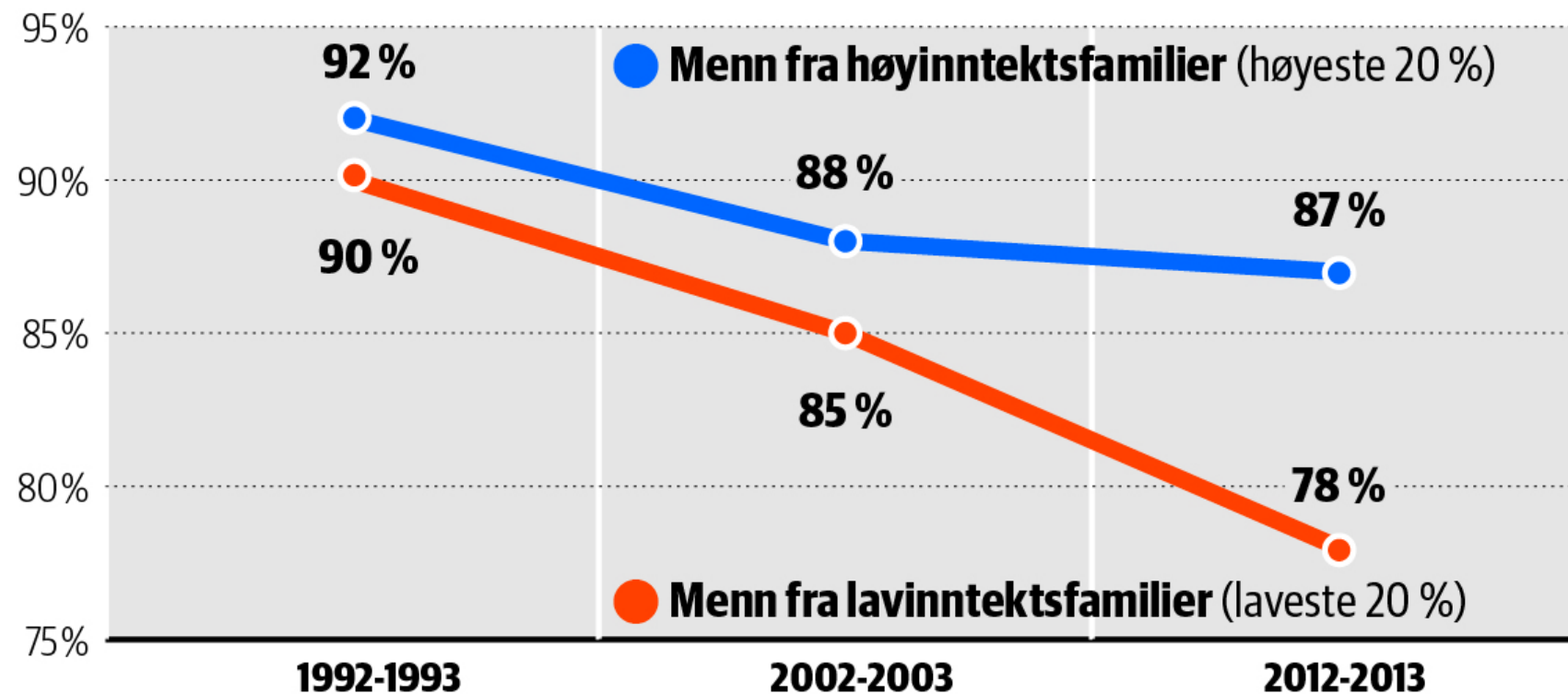

FORSKJELLEN: Grafen viser utviklingen for den såkalte Gini-koeffisienten (et mål for statistisk spredning) når det gjelder forskjell i inntekt etter skatt, i perioden 2006-2015. Studenter er unntatt. Kilde: SSB

Er utdanningsnivå
viktig?

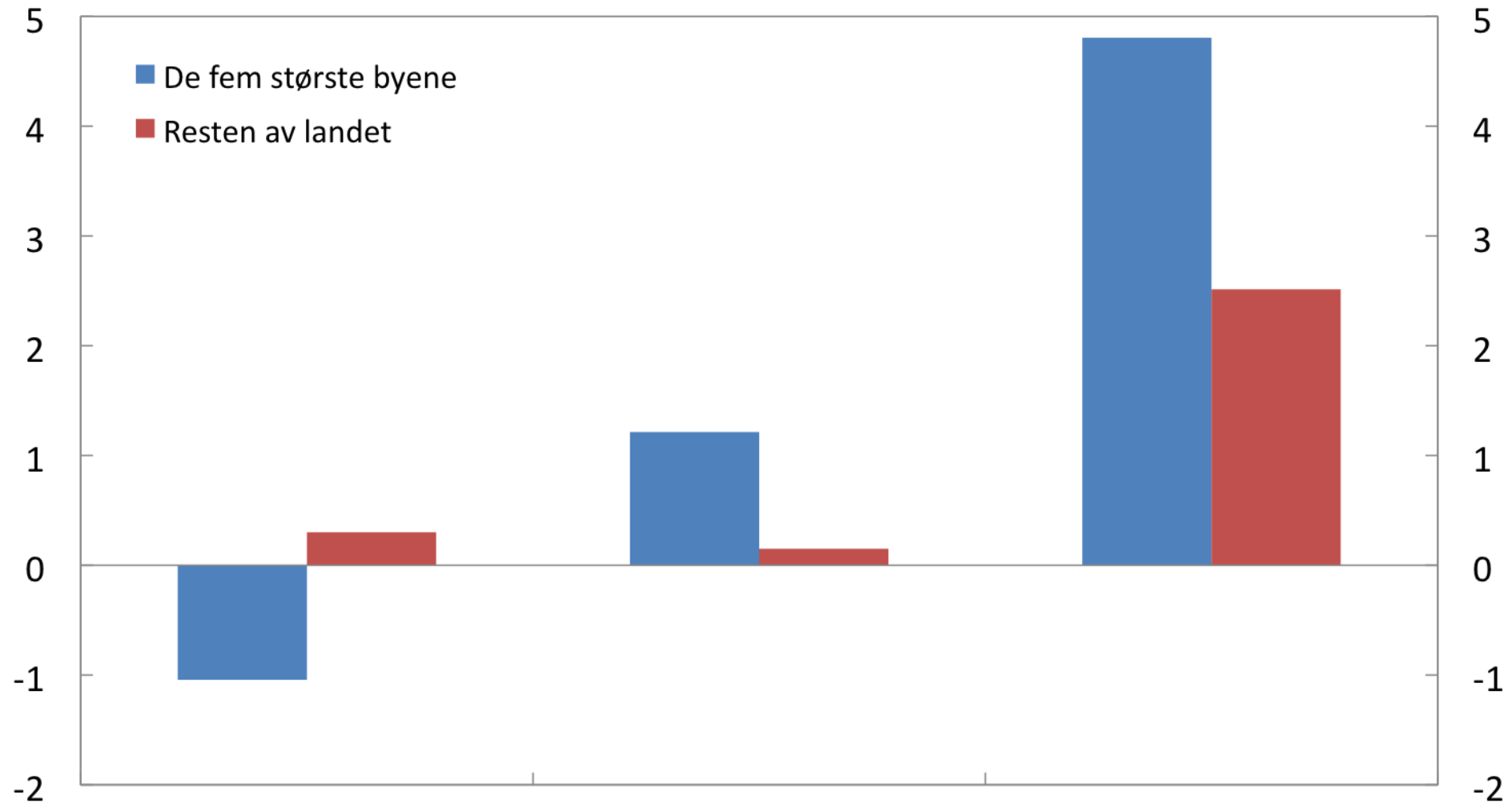
Unge menn faller utenfor

Andelen sysselsatte menn i alderen 29-31 år på ulike tidspunkt etter foreldrenes inntekt.

Kunnskapsnæringene vokser mest i byene

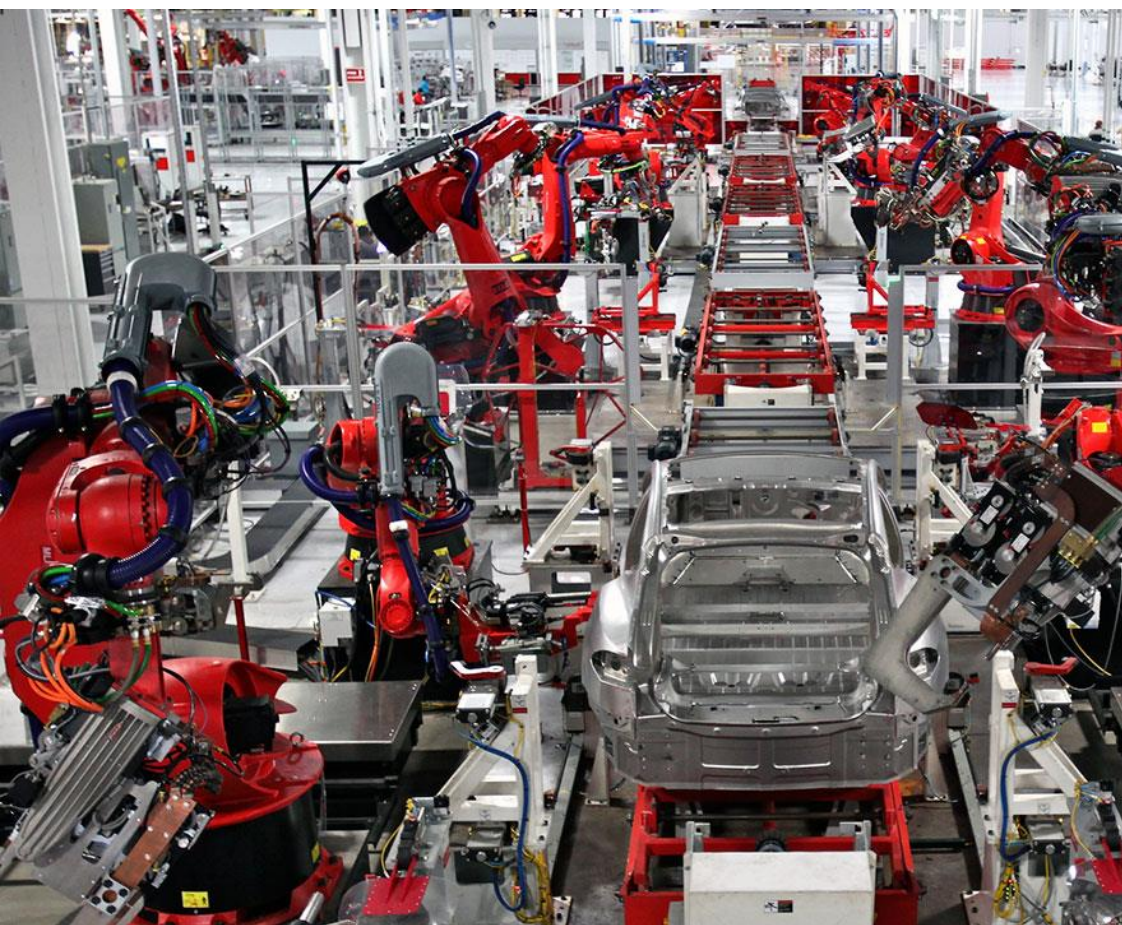
Årlig vekst i antall sysselsatte i kunnskapsnæringer¹⁾ for de fem største byene²⁾. Prosent. 2009-2017

¹⁾ Næringskode 62, 64, 66, 70, 71 og 72

²⁾ Oslo, Bærum, Stavanger, Bergen og Trondheim

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nye arbeidsplasser bør komme her

Deloitte.

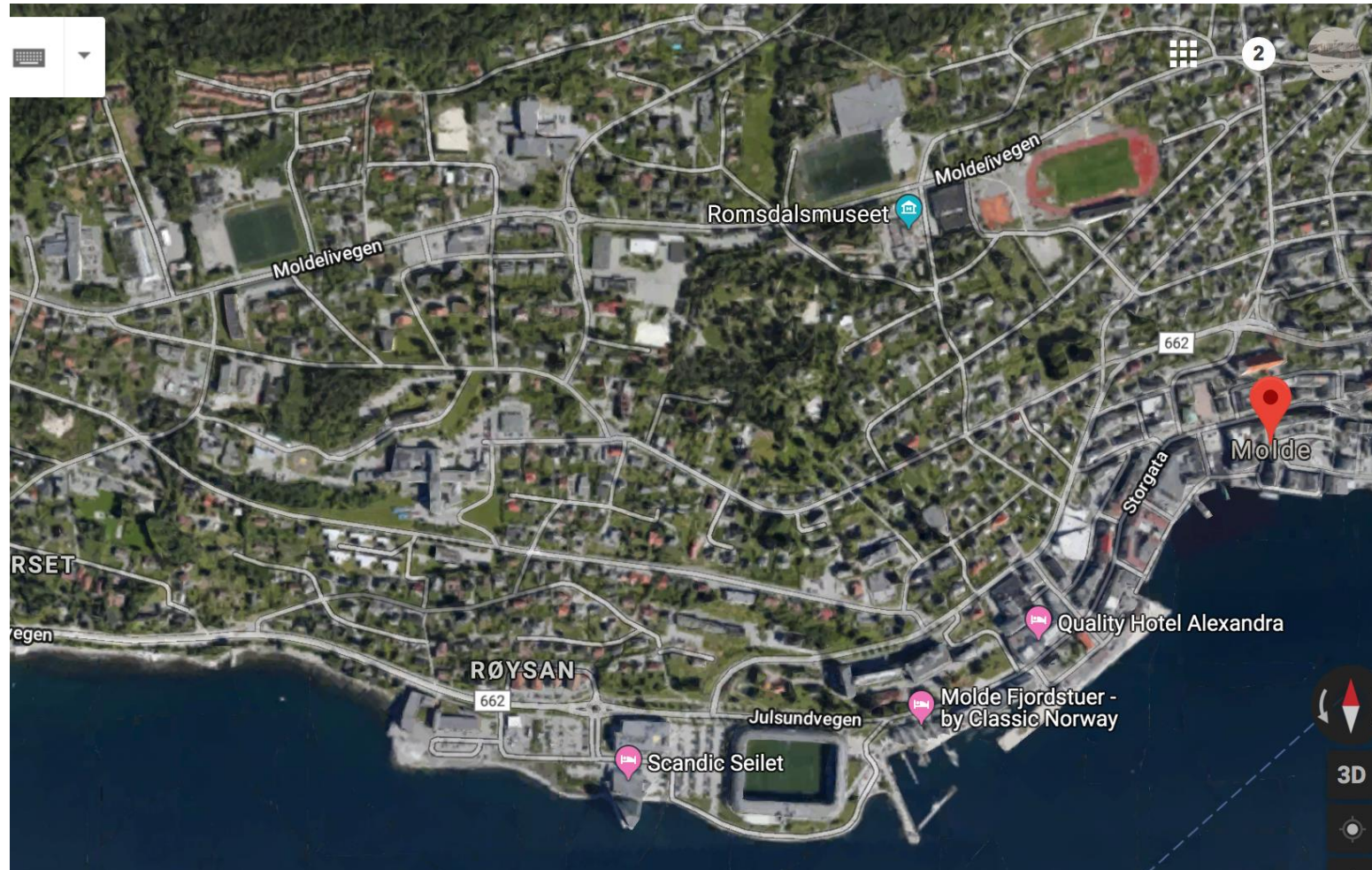
COWI

LINK ARKITEKTUR

Et gammelt sykehus - et nytt liv?

Potensialet er stort

Et gammelt sykehus - et nytt liv?

- Det enkleste er ikke alltid det beste
- Lag idekonkurranse som baserer seg på blandet bruk .
Altså urbanisering

Kjøpesenter – fortid eller fremtid?

DN Dagens
Næringsliv

Meny

D2

Magasinet

Dagens avis

Mitt DN

HOLM ERLIN...

Handel

Kjøpesenterfall presser leieprisene

Bransjeorganisasjonen Virke merker at husleieprisene på kjøpesentre nå er under press. Kjøpesentereier Obos lar seg ikke skremme og investerer en halv milliard på Holmlia.

🕒 2 min Publisert: 02.11.18 – 20.55 Oppdatert: 4 dager siden

A photograph showing the interior of a modern shopping center. In the foreground, there are two escalators with metal railings. In the background, there are several banners hanging from the ceiling. One banner prominently displays the text "STØRST PÅ SØRE SUNNMØRE" and the "AMFI" logo. Another banner below it also features the "AMFI" logo. The walls are a mix of white and red, and the overall atmosphere is bright and commercial.

Hvor er det reelle sentrum?

hovedgaten

Det nære sentret

Det fjerne sentret

Problemet med norsk
sentrumshandel er
sentrum

La oss ta en titt på Fredrikstad

Fredrikstad: Kommunal innovativ politikk

- Ordfører med visjoner
- Gratis kollektivtransport
- Revitaliserte sentrum og handelen i sentrum
- Bylaboratorium
- Eksperimentell bypolitikk

Dør handelen og sentrum om bilene reguleres med parkeringsavgifter og mindre parkering

Folk triller terning over Stortorvet: - Det er blitt helt nydelig

- Det lukter av treverket her! Det er blitt så vakkert, så nydelig, særlig det å få vekk disse bilene. Det er blitt et flott fristed hvor man kan sitte og glo. Det er kanskje litt dødt ennå, jeg vet ikke helt hva de har tenkt seg av beplantning? Dessuten må plassen fylles med folk. Folk, litt mer grønt og vannet i fontenen på, så blir det helt supert, sier Unni Lessum (76). Foto: Foto: Marianne Holøien

KLAR SEKSER: – Det blir en ren sekser, absolutt. De har fått til en sammensetning av et brukstorg og en åpen plass – de har ikke låst torget til ett bruksområde. Og de har fått til en del elementer, som det maritime. Mastene og tregulvene der skal jo illustrere skipsmaster og skipsdekk, sier Stian Torp

SAVNER INGENTING: – Det er blitt veldig fint her, og det er en helhet over plassen. Jeg kan ikke komme på noe jeg savner her på torget. Siden det ikke er så lenge siden jeg flyttet hit til byen, vet jeg jo ikke hvordan det var før, da det var biler her, sier Martin Scherve (25).

MANGLER NOE: – Skal jeg være helt ærlig, synes jeg at det mangler noe. Litt kafeer og ting som skjer her. Benkene er OK, men jeg savner kanskje noen spenstige farger. Det er en god idé, men den er ikke helt fullført, sier Sara Hadjian (31).

FORNØYDE: – Det er blitt helt supert her, og veldig mye bedre enn hva det var. Det at man nå kan sitte her og det er litt delikat rundt, uten maset og støyen fra bilene som var her før, er helt flott. Det kunne kanskje vært litt mer grønt? Beplantning skaper alltid trivsel, sier Anne og Trygve Røhner (58 og 62) fra Hvaler.

Gående og rullende

Sentrumskoordinator

- «Sentrum blir ikke mer attraktiv av gateparkering. Hvis vi må konkurrere med kjøpesentrene på parkering er vi dømt til å tape. Sentrum må ha kvaliteter som gjør at folk ønsker å være her og vil betale for å parkere».

- Line Jeppesen, Fredrikstads sentrumskoordinator

Kollektivtransportens rolle

Gevinstene for Fredrikstad?

- 40 prosent sentrumsbesøket
- 30 prosents omsetningsøkning i sentrum
- Økte priser på næringseiendom
- Økt konsentrasjon av eierskap på næringseiendom
- Sterk økning i boligutvikling
- Økt interesse fra alle for byen
- Økt antall næringsetableringer

Er dette Moldes fremtid?

Hvor lang kan en by bli uten at den blir noe annet enn by?

Molde trenger fortetting

- Flere boliger
- På tomter som ligger midt i mellom ett eller annet

Molde har mye god arkitektur

Molde trenger mer god arkitektur

- Se til Kristiansand

Molde trenger et mer urbant sentrum

- Boligformer som gir sosial bærekraft
- Tett miks av funksjoner
- Næring, bolig, kultur må blandes

Er det en konflikt mellom distriktspolitikk og regionspolitikk og bypolitikk?

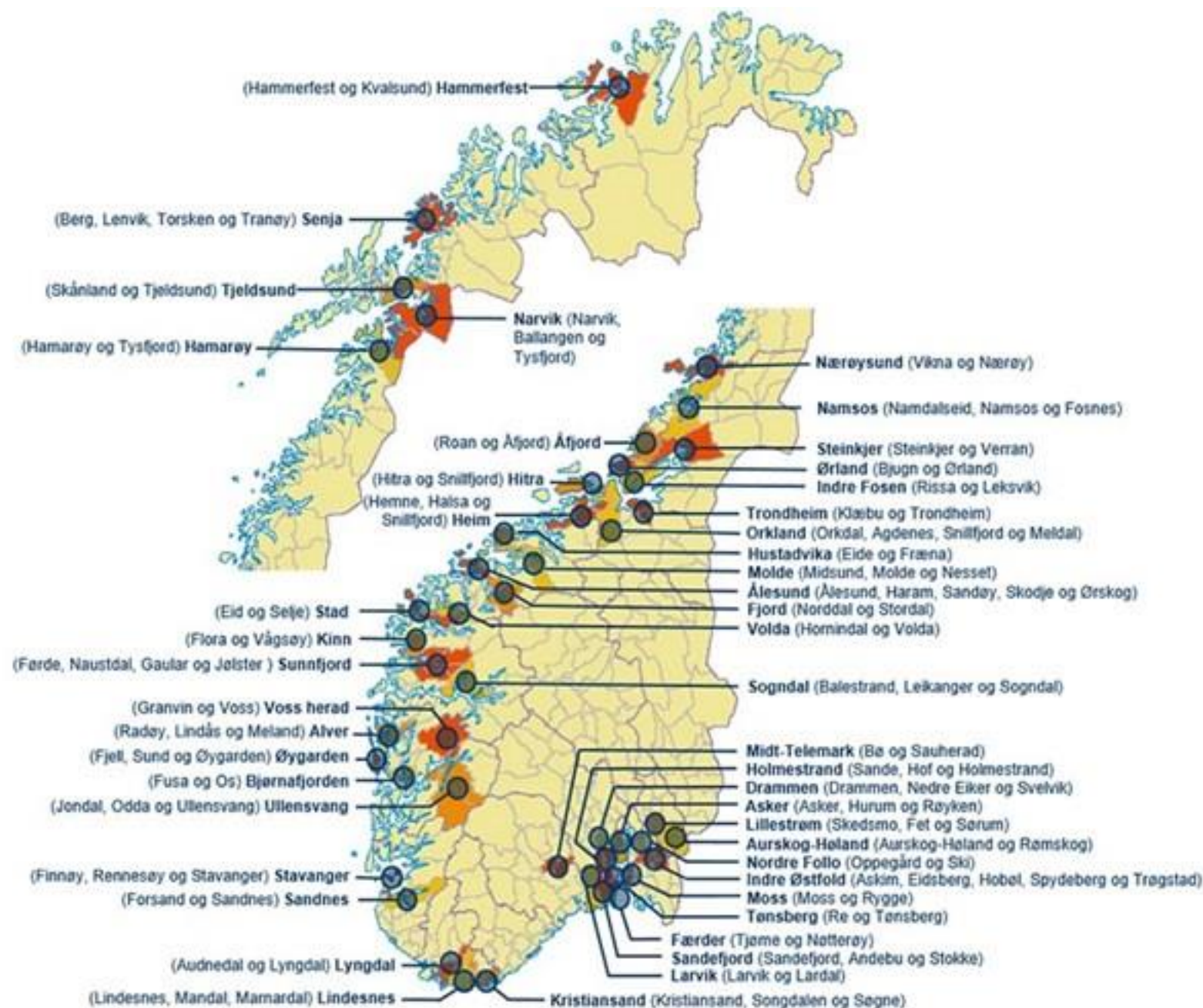
- Uten sterke byer i nærheten flytter folk, kapital og kunnskap til andre byer

Hvorfor byvekst er regionsvekst

Spør aldri hva som kan legges i sentrum, spør heller hva som *ikke* kan legges i sentrum.

50 000